

Gent, 22 november 2016

Lokaal gebruik van houtige biomassa: gooi aub het kind niet weg met het (zwem)badwater

Het niet toekennen van een vergunning aan een grootschalige biomassacentrale in Gent heeft heel wat deining veroorzaakt. Het inzetten op dergelijke centrales moet inderdaad zeer weloverwogen gebeuren en kan niet zonder een integrale duurzaamheidsanalyse uit te voeren die, onder andere, rekening houdt met de herkomst van het aangevoerde hout, de netto CO₂-balans van zo'n centrale, en de resulterende uitstoot van vervuilende stoffen.

De discussie over grootschalige centrales mag er echter niet toe leiden dat meer kleinschalige initiatieven ook in een slecht daglicht komen te staan en de wind uit de zeilen genomen wordt. Kleinschalige houtgestookte centrales kunnen wel degelijk een belangrijke functie vervullen. Ze zullen zeker niet helpen om het energievraagstuk op Vlaams niveau op te lossen, noch om de klimaatdoelstellingen te bereiken, maar het lokaal gebruik van lokaal hout – bv. voor de verwarming van het gemeentelijk zwembad – kan wel degelijk tot win-winsituaties leiden.

Het landschapsonderhoud in Vlaanderen kan immers aanzienlijke hoeveelheden houtige biomassa leveren. Het Vlaamse landschap is doorspekt met houtige elementen, zoals bomenrijen, houtkanten en hagen. Deze elementen bepalen mee de identiteit van de verschillende regio's én zijn daarnaast cruciaal voor het behoud van de biodiversiteit, voor de reductie van erosie, als zichtschermbank, etc.. Kortom, ze leveren een heleboel ecosysteemdiensten aan de maatschappij.

Echter, door socio-economische veranderingen werd het beheer van deze door de mens gecreëerde en vormgegeven houtige elementen de laatste decennia vaak verwaarloosd, degradeerden ze en zijn ze op vele plaatsen zelfs verdwenen, inclusief al de functies die ze vervullen. Een lokale vraag naar de houtige biomassa die vrijkomt uit het beheer van deze elementen leidt op steeds meer plaatsen tot een hernieuwde interesse voor het beheer ervan. Dit zal hun instandhouding ten goede komen en de natuur- en andere waarden van deze elementen opnieuw helpen te versterken. Bovendien is het veel eenvoudiger om strikte duurzaamheidscriteria op te leggen aan dergelijke lokaal georganiseerde oogstketens dan aan hout dat in grote hoeveelheden moet aangevoerd worden vanuit overzeese gebieden.

In dergelijke scenario's wint zowel het landschap en de biodiversiteit als de lokale gebruiker van de houtige biomassa, die verzekerd is van een lokaal geproduceerde, duurzame grondstof die met recht en reden 'groene energie' kan genoemd worden. Zeg nu zelf: wie zwemt er niet graag in water verwarmd met 'hout van hier'?!

Laat ons dus zeer omzichtig omspringen met de installatie van grootschalige biomassacentrales, maar geef kleinschalige, lokale biomassaprojecten die getoetst werden aan alle duurzaamheidscriteria wel een kans. Kortom: gooi aub het kind niet weg met het (zwem)badwater.

Prof. Kris Verheyen

Hoogleraar Boscologie en Bosbeheer

Onderzoekplatform Natuurlijk Kapitaal, UGent